

**Шэкіогъум
и 27-р —
ным и Маф**

Адыгэ Республикаам
щыпсэухэу лъытэнгъэ
зыфэтшыхэрэр!

Мэфэк шагъом — ным и Мафэ фэшл тышьуфэгушо! Ным ишульзэгъу ыгъэфэ-бэгэе постэуми ар ямэфэ лъапл. Анах къытпэблэгъэ, анах тигупсэ цыфхэм — тянэ лъапэхэм бэкэ ялтыгъу тиунэхэм арлыг тынчыгъэ-гупсэфыгъор ыкы ахэм инэу тафэрэс дунаймын тыкызыэртэхуягъэмкэ, цыфхыгъэ шэпхъэ дахэхэм тарыгъоззэнмын тызэрфэ-гъесагъэмкэ, шум, дэхагъэм яьгугу тызэртэрашагъэмкэ.

Ти Хэгъэгушо епсыгъэ цыфхэр алхазээ, тибзыль-фыгъэ-нхэм къэралыгъомрэ обществэвэрэ чыпэшхо аща-убуты. Я 19-рэ лъашэгъум псэущыгъэ тхэклохуу Оно-ре де Бальзак зэриогъагъеу «Лъэпкъым къырыкъоштыр нхэр ары зэлтыгъагъэр».

Тянэ лъаплэхэр! Шъуиль-фыгъэхэм апае шъушлэрэ постэуми афшл инэу тышьу-фэраз ыкы тышьуфэльюо псауныгъэ пытэ шъуилэнэу, шъунасыпшонэу, дунаир мамырэу, шлоу шылэр зэклэ къыжкудэхъунэу, шъуильфы-гъэхэм ягъехъагъэхэмкэ ренэу шъуагъэгушонэу, шъуинагъохэм шулъэгъуныгъэрэ зэгурьоныгъэрэ арлыненеу!

Адыгэ Республикаам
и Лышхъэу
ТХЬАКИУШЫНЭ Аслъан
Адыгэ Республикаам и
Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхъаматэу
Къумпыйл Мурат

Мылькум къыщыкъагъэми...

Адыгэ Республикаам йошшэнымкэ ыкы социальнэ хэхъоныгъэмкэ и Министерствэ иколлегие мы мафэхэм зэхэсигъо илагъ. Аш хэлэжъагъэх республикэм ирайонхэм ыкы икъалэхэм къарыкыгъэ лыклохэр.

**Йофтхъабзэр
зэрищагъ
къулыкъум
ипашэу Осмэн
Альберт. Тызхэт
ильтэсийн пыкыгъэ
мэзипшым
министерствэм йоф
зэришлагъэм ар
къытегущылагъ.**

Аш къызериуагъэмкэ, хэзвэгъэуцгъэм къыдилтыгээрэ социальнэ пшъерильзэу ялхэм ягъэцкээн мыгъэ сомэ миллиардрэ миллион 822-рэ ала-уагъэхагъ. Икыгъэ ильтэсийн агъэфедагъэм елтыгъэмэ, ар сомэ миллион 346,2-кэ нахь маклэми, социальнэ тынхэм ахагъэгъыгъэп.

— Хэгъэгу зэошхом ивет-ранхэм, сабый сымаджэхэр зыпухэрэм, сэкъятныгъэ зиэхэм ашыщ нэбгырэ 56-мэ псэуплэ зэрагъэгъотын альэ-кынен ахьщ алэкэдгэхъагъ, — игүшлээ къыщихыгъэшыгъ министрэм. — Сабый зыпурэ нэбгырэ мини 9-м ехъумэ мазэ къэс ахьщ тынхэр ятэти. Къэралыгъо программэу 2016 — 2020-рэ ильэсхэм ательятаагъэр Адыгэим гъэцэкагъэ зэрэшхүрэм джащ фэдэу Осмэн

Альберт къытегущылагъ. Министрэм къызериуагъэмкэ, аш ильтэцкээн мы ильтэсийн сомэ миллиардрэ миллион 36-м ехъу пэуагъэхагъ. «Доступная среда» зыфилорэ программэм къызэрэдхэлтэгъагъ, сэкъятныгъэ зиэхэмкэ 19-рээгээнэу псэолтийн зэтирагъэпсихъагъ. Ахэм ашыщ 5-р кэу ашыгъэх. Гыгы зэпрыкыгъэ 20, сэкъатныгъэ зиэл сабыйхэр щеджэнхэ альэкынен еджэлэ 21-рэ агъэпсүштэх. Джащ фэдэу зынныбжь хэктотэгъэ нэбгырэ мин 25-м ехъумэ социальнэ фэло-фашэхэр афагъэцэкагъэх. Къэлэццыхэм язгыгэсэфыгъо уахьтэ

**Гъонэжжыкъо
Сэтэнай.**

«Адыгэ макъэм» иныбджэгъу лъаплэхэр!

Фэгъэктотэнэгъэ зиэ къэтхэгъу уахьтэр къэблагъэ.
2017-рэ ильэсүү иапэрэ ильэсныкъо къэтхэгъу уахьтэр макъо!

Тыгъэгъазэм и 1-м къыщегъэжьагъэу и 11-м нэс фэгъэктотэнэгъэ зиэ къэтхэгъу уахьтэу «Урысын и Почтэ» зэхищагъэр клошт.

Мы уахьтэм къыклоц мэзих къэтхапкээр къеъыхыщт ыкы мыш

фэдэ уасэхэмкэ лъэпкъ гъэзетым шъуклэхэн шъулъэкыщт:

тхъамафэм 5 къыдэкырэ гъэзетэу **52161-рэ индекс** зиэм сомэ 591-рэ чапыч 39-кэ; заом ыкы йошшэнэм яветеранхэм апае **52162-рэ индекс** зиэм сомэ 574-рэ чапыч 18-кэ.

НЫБДЖЭГЪУ ЛЪАПЛЭХЭР!

Къызфэжъугъэфед мы уахьтэр! Шъуклатх лъэпкъ гъэзетым!

Прокуратурэм иапэрэ форум

Адыгэ Республикам ипрокуратурэ зэлхүгээ форум апэрэу мы мафэхэм зэхищаг. Лэжьапкэм итынкэ цыфхэм яфитыныгъэхэр ухумагээ зэрхьурэм аш щитегушыагъэх.

Иофхъабзэм хэлэжьагъэх АР-м ипрокурор игуадзэу Кыкы Исмахыилэ, АР-м и Премьер-министрэ ишшэрильхэр зыгъецкээр Наталья Широкова, Иофшэнэмкэ Къэралыгто инспекцием иреспублике кутамэ ипащэу Сиху Рустэ, Адыгэ Республикам и Общественнэ палатэ итхаматэу Устэ Руслын, хыкум приставхэм яфедеральнэ куулыкъу и Гээторышлапэу республикэм щыэм ипащэу Дмитрий Лабазовыр, УФ-м и Следственнэ Комитет иследственнэ гээторышлапэу АР-м щыэм ипащэ ишшэрильхэр зыгъецкээр Альберт Абрамян, АР-м Иофшэнэмкэ ыкы социальнэ хэхъоныгъэмкэ иминистрэ игуадзэу Ирина Ширинар, нэмийкхэри.

Иофхъабзэр Кыкы Исмахыилэ кызыз-иуихыг. Лэжьапкэм итынкэ цыфхэм яфитыныгъэ къеухумэгъэнэм мэхьянешхо зериэр, игъом пстэуми ар алыкэнэм, хабзэр а лъеныхомкэ укуягъэ мыхууным анаэ зэрэтетир кыгуаг.

Прокуратурэмрэ республикэм икъэ-

ралыгъо хэбзэ куулыкъухэмрэ зэгъу-сэхэу 2014-рэ ильесэм кыщуяблагъэу 2016-рэ ильесэм имэзипшым нэс иофхъебзэ гъэнэфагъэхэр зэхащагъэх. Мы лъеныхомкэ Иофхэм язытэ зыфдэмкэ зэфхъысыжхэр ренэу ашыгъэх. Аш ишшагъэкэ лэжьапкэм ыльэ-

ащызышшэхэрэм яфитыныгъэхэр зэтэргээцожыгъэх, банкрот хыугъэ пред-приятиипл ахэм ахэт.

Прокурорхэр Иофшэ колективхэм ренэу alokхэх, зыгъэгумэкхээрэм за-щаагэгъуаз. Яфитыныгъэхэр зэтэгээцожыгъэнхэмкэ Иофхъебзэ гъэнэфагъэхэр зэрахъэх, цыфхэм гущыгъу афхъуух.

Иофхъабзэм кырагъэблэгъагъэхэр зэкэ зэдэгүүшигэгэу хэлэжьагъэх, лэжьапкэм итын епхыгъэ Иофыньхэм еплыкъиа афырьяэр кыааг. Нэүжум журналистхэр зыгъэгумэкыре улчэхэм яджэуапхэр кыратыжыгъэх.

ДЕЛЭКЬО Анет.

● Адыгейим щыхъурэ-щышишээр ●

Іэпүіэгъукэ Къыгъэгугъагъэх

Партиеу «Единэ Россиер» зызэхашагъэр шэкіогүм и 22-рэ ильес 15 хыугъэ. Аш ипэгъокэу Урысые Федерациим и Къэралыгто Думэ идепутатэу Хъасанэкъо Мурат Коцхаблэ щыпсэухэрэм зэлукэгъу адриаг.

Депутатын нэбгыри 8-мэ зыкыуагъэлгэг, ахэр нахыбэу зыгъэгумэкыщтыгъэхэр социальнэ Иофхъохэмрэ физкультурэм спортымэ районым хэхъоныгъэхэр зэрэшараагъэшьщтэхэр. Сабыибэ зил бзыль-фыгъээр ыпхуу ортопедическэ лъякъопытхэрэх ахьшэшко зууда-эрэ рагъэгъотынымкэ ишшагъэ къаригъэкынэу М. Хъасанэкъом къельэгъу, депутатми Іэпүіэгъу къафэхъунэу къыгъэгугъаг.

Районым испортивнэ обще-стви уахьтэм диштэрэ футболе-шлапэ Коцхаблэ щагъэпсы

ашоигоу депутатын зыкы-фагъэзаг, ежь ышхъэкэ мы Иофыгъом ынаэ зэрэтиригъэ-тиштэхэр Мурат ариуаг.

— Зэлукэгъуо адэсшыгъэм «Единэ Россиер» цыфхэм ягумэкыгъохэр зэшхозхыре партиеу зэрэштыр кызгурги-гэуаг. Къэралыгто ипащ-хэри, шъолъырхэри, чыпэ зыгъэгъорышшэжыгъэхэри эзкъот-хэу цыфхэм кыаэтырэ Иофхъо-хэр эзгэцакхэрэр ильес 15 хыугъэ, — кыгуаг М. Хъасанэкъом.

КЪАНДОР Анзор.

«Зэпхыныгъэ занкээр» игухэлхэм альыгэсигъ

ПФР-м и Къутамэу Адыгэ Республикам щыэм цыфхэм фэло-фашшэхэр афэгъэцкэгъэнхэм епхыгъэ шыкэ зэфэшхъяфхэр егъэфедэх. Ахэм зыкэ ашыщ ПФР-м и Къутамэу Адыгэ Республикам щыэм ипащэу Къулэ Аскэрбый мазэ къэс Адыгейим щыпсэухэрэм апае видеогъэблэгъэнэу зэхищэрэр.

Ильесипл хыугъэ пенсие-хэмкэ республикэ ведомствэм ипащэ а шыкэхэр зигъэфедэ-рэр. Упчэ зэфэшхъяфхэр зиэхэр ягуапэу аш къеблагъэх.

Агъэнэфэгъэ графикын тэ-тэу аш фэдэ Иофхъабзэ Адыгэ-къялэ щыэм иофшэхэм Къулэ Аскэрбый зэхищэгъаг. Аш къе-къолагъэхэм янахыбэр кызы-къеупчагъэхэр пенсиер, феде-ральнэ социальнэ Іэпүіэгъур зыфэдизхэр, шъхээзкэо пред-принимательхэм страховой тыхнэр бюджетым хэмыхъэрэ фондхэм эзральгээсихэрэ шыкэхэр, ны (унээ) мылькум епхыгъэ Иофхъохэр ары. Джаш фэдэу пенсионерхэм ашыщхэр кыкыгъупчагъэх 2017-рэ ильес сым ишшилэ мазэ пенсионер

пстэуми аратыщтэу агъэнэфэгъэ зэтэгъо сомэ минитфыр эзэ-рэльягъэсигъштэу шыкэм.

Къэлэдэсхэм ямызакъо, ПФР-м и Отделэу Адыгэкъялэ щыэм иофшэхэм Къулэ Аскэрбый упчэхэмкэ зы-къыфагъээзгэгъаг. Зэкээмкэи езэблэгъэнэм нэбгыре 12 къе-къолгэгъаг.

Зэкэри джэуалзу агъотыгъэхэм агъэрэзагъэх. Нахыжь лээжүм илъякъохэм пенсие системэм иофшлакэ еплыкъиа фырьяхэр ыкы ар нахь дэгьюу зэхэгъэнэм фэш игъо алъ-гүхэхэрэ республикэ пенсие ведомствэм ипащэ кыльягъэ-гэсигъэх. Хъаулыеп ПФР-м ичыпэ куулыкъухэм яофшлакэ

цыфхэм еплыкъиа фырьяэр зэгъэшгээнэм фэш мыш фэдэ видеогъэблэгъэнхэм шыгъэ ин къятэу зэрилтийтэрэр.

Мы мафэм Къулэ Аскэрбый зэхищгээ видеогъэблэгъэ-нэм гухэльэу ыгъэнафштэгъэр къыдэхъуг. Утчээ квагтгэхэм янахыбэр чыпэхэм юзэшхыгъэх хыугъэ, адэр къянагъэхэмкэ зифшэшьошэ лэнэтгээхъэхэм пшъэрэль афишыгъыкы загъэцкээнхэ фээ пла-тэхэри афишээнэфагъэх.

ПФР-м и Къутамэу Адыгэ Республикам щыэм ипресс-къуулыкъу.

ЛИТЕРАТУРНЭ НЭКЛУБГҮҮ

дЭРБЭ Тимур

СЫДЫМ ПАЙ?

Повестым щыщ пычыгъу

1

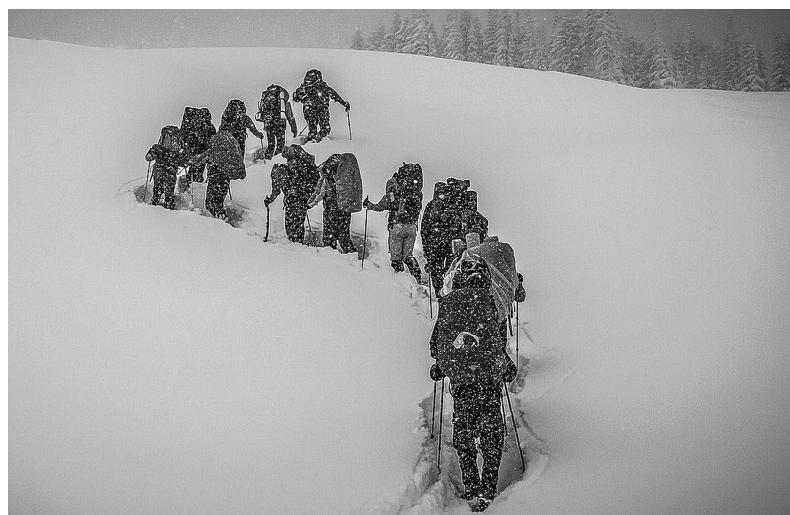
Осыр лъэгуанджэм къэссыгъ, Харт ерагъэу ыльякъохэр зэблехых, клоныр къезгъэхыльтэекъырэмэ аащыц осеу ынаплэмэ атэлтыр, йэклэ тырельэкъык зэпыйтми, псынкэ дэдэу мыл шүтэхүхъэс, игъо фифэрэп ыукузбзынэу. Компасыр къыштэ къэс тъогум зэрэтекъыгъэр къигурэо шхъяае, уашъомрэ къушъхъэхэмрэ зэхэхъажыгъэхэм фэдэу тыдэки фыжы, нэппэлгъум зэкэ къызычиубытэу, ау унекъыгъэ гъунэнчэ зыщыхъужьрэ чынл зэрыуцуацъэр. Къызызэппльэкъырэм, гъогууанэм тыри- нээлыр шыненкъорэ щыре хүрээм къыхэлукъырэр ос-хьотым, жыбыгъэшхом ишъуи макъэ хэклиоджыхъэшь, джэрпэдджэж чыжээм фэдэу Харт къылтьээсъижых. Жыбыгъэм илтээшигъэ хэхъо зэпыйт, осыцэхэр нахь ины мэхъух, ащ пэпчь нэгушьом къыхзох, егъэузых, чынлэр машлом фэдэу къышхъу, ар къыкленагъэу ынэгушхъы, ылэпкълэпкъхэри ыстыхэрэм фэд. Ыгүе элэжы, мэклиды, ау зыкыншэжьзэ макло гъунапкъэ зимыэ гъашэм хэтэу, ишьлэнгын илтээнигы мы чынлэм, джыдэдэм зэригүусэхэр къигурьлохэзэ.

лъэктырэм, тъбууганем тыри-
щэгээ купышкор зэкілтъыклоу
ыуж ит. Ахэм захэппльэрэ ужым
къыгурэлжою нылэп ынэхэр
джыри зэрэлтэхэрэр, мычаныж
дэдэхэми, къазэракимычыгъапэр. Ыклоцкіэ зэрэл-
тывгъэм къуачлэ къиреты нахь,
ыкышшо чыныэм есть, спортив-
нэ зэпылтээ щыгъыри, klaklou
ачылу тельважыри плуаклэх,
осыр мыл атхухъэмэ, охьте
тлэклю тешлэмэ рильэтэкъохы-
жызэ лъекуатэ. Ау ыкышшо
чыныэр къецахъяштыгъэмэ, аш
зэрэпсау зэлтиубытгъаъэмэ,
джы шью тельям уенэсын
умылтэкъынэу узы хуугъэ. Жы
чыныэм, ос-хъотым, мылыцхэу
ахэм къадыхихъырэмэ яшлэн
ашлэ — цыфым къинишхо
рагъэлтэгъузэ ыпсэ хахы. Шэлү

зэрий вуссхэр къыгурьлохээ.

Харт ицыкльгъом къыщегээ-
жыагъэу къушхъэхэр игонэсных,
ахэм къащиклухэе шлоигъо ыгуу
къытельладэу хуугъэ, ау къэлэ
лофхэм уахтэр леклахызэ, ежыры
зеклоныр зэкіхъээ непэрэ
мафэм къынэсигъ. Зэзакуу
мыш ыпэклэ ар къушхъэм
зэрэшылгъэри, ашыгъум илъес-
сиблым итыгъ нылэп ятэ ду-
най шхъафым зызыдецэм. Пчэ-
дышжэ нэфмышьым, бгъэжъ
огъуклэ заджэхэрэ уахтэм къы-
щыублагъэу пчыххэ klasэм нэс
зы лъэгаплэм адэр къылкілтъы-
клюз зэрэкіогъагъэхэр, джащы-
гъум пытахъэрэ щэлгъэрэ зэ-
рэхэлтъыр къызэрэлтэгъогъагъэр
джы къыгурэлжох къодый. Непэ
фэдэу а лъэхъанми ыльякъо-
хэр пхъэтэкъэжьым фэдэ хуу-

тъягъэх, пшынгъягъэ, ау ом изын-
тет нэпэмыкыгъ, фэбагъэ, ынэ-
гушхъэхэр тыгъэм тырижыкы-
гъэхэу пльыжыгъягъэх, ыупхэхэр
къэутэрэпщыгъягъэх. Ау ятэу
ыпэ итым зыкы етхъаусыхы-
лъягъэп, зэрэпшыгъяэр riугагъэп,
къызэрэзхимыгъяшыцтым пы-
лъыгъ. Ятэ ышшэцтыгъ иклалэ
зэрэпшыгъяэр, ау ищэлгъэ зы-
нэсырэр зэригъашэ шлоигуягъ,
лъгъэ шэнир хэлтмэ ыупльэ-
күштыгъэ. Зэ къинигъом пэ-
шүекомэ, нэужым ыпэ къыкы-
щтии атеклонэу къыщиху-
щтыгъэ. Адэ Харт ятэу Ро-
берт дээ къулыкүм офицерэу
хэтыгъ, зэо зэфэшхъафми за-
шиуштэгъягъ, бгъэхальхъэхэ-
ри ilarгъэх. Фэягъ иклалэ лъы-
шынкъэ ышшынэу, шлошхъуны-
гъэ ilarгъ фэдэ зеклохэм аш-
ишени, идуунэеоплъыкыи зэра-
щыпьтэрэмкэ. «А сиклан, непэ-
улзэххуупхъягъ, сшошь мэхху-
щыиэныгъэм узэрешэсцыштыр»,
— Роберт шъэожьыем къыри-
югъягъ машло ашыгъэм кээ-
лъырысхэу пчыххэшхъашхэ-
ашыизэ. А пчыххэм лы-пындже-
зэхэльтэу ашхыгъягъэм илэштугъэ.
Харт щыгъупшэжын ылъэкы-
рэп. Джири, мэфэ реным зы-
клохэкі, пчыххэ машло ашы-
ным щэгугы, аш кээлъырысхэу
пчыххэшхъашхэ ашыним фай.
Ар зыхуукі, ятэрэ ежыррэ-
зэдашхэхэу зэрэшьсигъяхэр ыгу-
кыгъякыжын, игъусэми къа-

— Етыжъ палор кызызщыптын
хыгъэм, ори пало пышыгъ, зы-
филеки у күнүрүлдүл, эш-

— Сыда уилофэу о аш хэлъыр?, — ыгу, зыкъызэригъэ-зэки Иэнтэгъукэ ыкыб дэтым ыжэпкъы-ыпэ зэхэт зэдьиригъэ-убытэу кьеуагь. Аш лыпытэу зэуагъэр зэхэфагь, лыр ыпэ

филотэн, ау осэү нахъ лъшэу
къесырэм, жыыбгъеу зыпшүе-
клюрэм а гульяр Ыккагъязыжы.
Гупшысэ закъоу илагъэр гъэ-
ретынчъэ мышьоу, ыккячыгъеу
къыримынэу мы ос-хъотышх
бэлахым ышъхъэ хихыжынэу
купэу къыщыгъырэри хищы-
жынэу ары.

Ятэ игүүсэү күштхъэм зеклээ
зыщык! Огээгээ льэхъаныр фэ-
багье, джы чыылэ. Чыылэ кью-
дыец, лыгыу-лыст дэд. Арь-
шьхъае, Іоныгъом ивш нылэп-
гъэмафэр икыгъэ къодый, хэт-
ышлагъа мырэущтэу дунаим-
зыкызыэпиргээштмэ? Джыри-
фэбагъэба кызижэхъэм? Джы-
щыгъын plyakéу ашыгъхэр нахь-
пытэу кызэрэштэй, анхэм-
алэхэр alyalхъэ, осыцэ-мылы-
цэхэр aklamыгъэтэкъонхэм фэшлэ.
Джон зыцэлэ клалэу джыри гьогу-
темыхъэхээз ilokэ-зеклоклэ дэй-
хэмкэ купым кыихэштыгъэм-
ыпэ итыр ежь нахь гэретын-
чэу кыышихъугъети, палоу щы-
гыр кыышитхьи, ежь зыщи-
льягь. Аш ышлагъэр фимыдэу-
ылуж ит клалэр къедысиг.

(ИКТЭУХ Я 4 — 5-рэ н.
арыт).

Дунээ гъашэм мыхъэр пыхыкэу,
Ахъэрт гупшысэм цыфыр хэмькэу
Мэпсэу шлошмы, мэхъу хэукью,
Хэбзэ бзыгхъабэр къызэлтиукую.
Зызыштуухъэрэр хэт нэкъокьогу? —
Гупшысэм гугъэр ренэу ыкъогу.
Зыхиушхъафыкэу утыгум къихъэмэ,
Гугъэм гупшысэр зыхегъэткүхъэ.
Гур егъэныгьо нэкъокьо лыем,
Зэшүу зыхэмьлтийр факло нахьием —
Гъэшэ шынкъаплэр гум зэримышл:
Шыфри дучайри хэт илэрши?

Дунаим тетэл зээ мылгэжьын,
Наплэр зэтепльхьэмэ, хэт гулгэжьын?
Урямыкласэу цыифхэм сферонэп,
Ау лыеу цыифхэр пфэльзенхэп.
Гум щыщи хъугъэр къизэмьнеклеу,
Чыгур къэббгынэмэ гулье һенеклеу,
Къурлан чэтапэр хэт пфигъэзэн?
Ыгу укъекимэ хэт пфэплтызын?
Джырекле упчхээм уагъэгумэкирэп,
Улэу лыйи угу къэхэкирэп.
Пшошлы ппэчихъяу ахъреты мафэр,
Зэмынекыщтэу дунэе хвафыр.
Ау мылгэжьынэу цыифыр къэхкугъэп,
Плэшгэту пчагъэр ащкэ шыхъат.
Арэущтэу зыхъукэ сыйд пае адэ
Үенэкъокынэу еокуа Уахътэм?

(Иклюх я 4-рэ н. ит)

ЛИТЕРАТУРНЭ НЭКИУБГҮ

ДЭРБЭ Тимур

СЫДЫМ ШАЙ?

Повестим щыщ пычыгъу

(Кызыкэлъыккорэр я 3-рэ н. ит.)

Нэбгыритум Iуагъэ зэдирялагъ зеко гьогур зэдуаштыныш, нэужум ящыненгъэ эзрапхынэу, къээрэнхэй. Пшэшъэжъын ныбжъяу зэртыгъэр гушор нэгум зыщтымекъир, щыненгъэм шугъэрэ дэхагъэрэ щехуу зыщихамыльгъорэ охтагъ. Ар тагъяу кеепсырэм федагъ, дэхагъ, инэбзийхэри зэпдэжэгүхэй, нурэр кыапустухъукау, нэшх-гүхэу, шхъац дышашьюу кытэхъохыгъэр хы кытум щигъяуальэрэм федэу ренэу юнчэльячъэштгъэ. Инэшо-гушуагъэ зимыкэсагъ щынагъэп: нытихэри, шы-шыпхуухэри, гүнэтгүхэри, кэлэгяджэхэри, зеккэхэри ащ кьешэлъыгъагъэх, ямэлэичь.

Ау аш па къемынэу Элеонорэ еджэнэм охтэ маклэптыригъекиодагъэр, зыфээзэгтээ архитектурэм хэшыхыншо фырилэхъуным фэягъети, ар кыидэхъугъ. Архитектурэм имызакъоу, сид федэрэ лъэныкъокли шлэнгъэ илэнэм кэххопсызэ тхылтыбэмэ яджэнэр шэнышоу хихыгъ. Джы зэдэгүштээ зыдишырэ пэпчъ зыфээзэгтээмкэ е кынээрэ тэмэмкэ дэгүштээшъ. Джары Харти аперэмкэ ыгу зыкырихъгъэр.

2

Туристмэ ябазэ цыфыбэ щызблээкы. Пчыхъэм машохэр ашыгъях, ащ кэлъырысхэу зыкупхэм орэххэр къалох, адэр купмэ ешноыр аублагъ, зи

зэшырэп. Мазэри тыжыныпсэу уашом итыгъ, ошьопще зырызхэм ар зыщагъэбильырэм, нахь къэушункыщтыгъэ, ау мэшо тхуубазхэй, тэпышсэхэу ом дэбываэрэм дунаир къагъэнэфыжъырэм фед. Базэм къэкуагъэмэ зеклэмы зыэралъэсфыжъыр ары ямурадыр. Элеонорэ нэмикэу машоу ашыгъэм пэсгыгъэх Харт иныбджэйоу Майкл, ащ ышылхъоу Кэтрин ыкли инструктор Испеласэ Ричард.

— Мырэущтэу машом ухапльэу ушысыныр зэрэхтхъягъор, —кытум щигъяуальэрэм федэу кыссыхъуу, джаущтэу машом сыхалпъэ.

— Ары, дунаир нэмикэ шлыпкъэу кыпщэхъу, гум зегээпсэфы, рэхъятыгъо кыуеты, — кыпидзагъ Элеонорэ, — гашшэм сыцсыщтыгъэм федэу кыссыхъуу, джаущтэу машом сыхалпъэ. — Ары, мэшо рэхъатым улсы хумз, тхъагъо, ау сид федиз тхъамыкагъуа ащ кыздихъирэ блэм федэу зидзызэ ыпэ кыифэрэр зеклэтыгъы хумз, — кахэгүштэе Ричард. — Сэ боу бэрэ спъэгтгээ тикущхъэхэм атет мэзмэ къаклэнагъеу, ар кулыкъум афэмийгэклюасу, тэри, мы базэм щилажжэхэрэми, тадеэу, ау хэтшыхыашуурашко щимыиэу. Анахъау жыбгъэр игъогогуу зыхъука, ыпэ укимык.

— Адэ шьоша анахъыбэрэ машор зыщиджэгүгъэ континентыр? — къэупчагъ Харт.

— Сэ сэшэ, — ыуагъ Элеонорэ, — Австралиер ары. Лъэнхъэнэ мычыжъэм Австралием чыгу гектар минишъэрэ тлоукимык.

— Адэ шьоша анахъыбэрэ машор зыщиджэгүгъэ континентыр? — къэупчагъ Харт.

— Сэ сэшэ, — ыуагъ Элеонорэ, — Австралиер ары. Лъэнхъэнэ мычыжъэм Австралием чыгу гектар минишъэрэ тлоукимык.

Киширэм ыкыту зеклэ машом тыристыкыгъагъ, унэ шыилдым къехуу хэстыхъэгъагъ, гүхэкли, цыфхэри хэкодэгъагъэх.

— Унэм машор кыикланэмэ, аш ыклоц тақыкыипшым нахьыбэрэ укын эхүүтэп, — Ричард темэу зэргүүштээхэрэлтээ. — Аш блэклэмы, температурэу унэ зеклэмы итыр градус 300-м клахъэу кыдэклиае. Аш ткүшүштэу зеклэ

егъэткъу, етланэ, джыри тақыкь тлоц зытешлэкъ, машом зеклэ зэлъеку.

— Хүүхъэба, Ричард, тыхэжкугъэкъба мы темэ дэим, — кытум щигъяуальэрэм федэу кытум щигъяуальэрэм.

Пшэшъэжъы ныбыгъыкъуу дунаир зышодахэм къехулыгъэ кытум щигъяуальэрэм федэу мыххунхэм ягуу кыашы хумз, ау Ричард щигъяуальэрэм икъебар, хильэсагъеу кытум щигъяуальэрэм.

— Етланэ шхъаныгъуучээ апчхэр зэхэтэкъуу, температурэу градус 900-м нэсы, жыр опсыш ары.

— Уфэдэба, ренэу сиогъэкюсэжы, шыпкъэ, ренэу сегупши сэштэгъ: тидэ кырихыра Харт мыш федэ щэлэнгъы, куачы, сид фэдизэ сицэгүбжыгъээми, зыгореуштэу сэгъэрэхъятахъы, джы кызгүрүуагъ, ар опсыш ары.

Аш дэжым Харт къэтэджи, пы щалтэу щитым хэлаби, пы ёзбжыбэрэ кыхихыгъэр Майкл тириутхагъ.

Майкли кызылъэти, чыг куутэмэ ныкыостыр машом кынихи, Хартэу кэзийагъэм ыуж ильдэагъ.

— Сабыгъом джыри шуэрэхэт, Харт, Майкл, шулаасэба, — аклэлтыкуощтыгъ Элеонорэ. Ау зэныбджэгъуитумэ ар зэхахыжыщтыгъэп, базэм кызызэлъячъыхээ зэрэгэшхыхээ.

Пчедыжъым гьогу кыхъэ тэханхэу щытыгъэх. Хым егэшпашагъэмэ, метрэ 1600-м нэс зильэгэгэ күшхъэм дэклюенхэш, аш тетхэу клощих, мэфитфыкэ хыншум нэсынхэу ары зэрэштыр. Аш па инструкторхэм къарацуяа ярюкзакхэр агъэхъазырынхэу, щыгын фабэрхэри палаткхэхэри зыдаштэнхэу. Цыфэу къеклягъэхэр а пчыхъэ дэдэм купитоу агошгъэх. Харт зыхэфагъэхэр я 30-рэ гьогум рукионхэу щытыгъэх, ятонэрэ купыр джыри нахь льэг гьогум тараалыгъэштгъэх. Ошэдэмшүэу инструкторэу адэклюнэу щитым итемпературэ кыдэклюягъ, купыр зэримышшүштэри ишшхъэтхэм ариуагъ. Ишшхъэтхэр зэхэгүштээжхъи, күшхъэм щызеклонным нахь фытегэпсыхъагъэ кахэкли, ар пащэ афашынэу раххуягъы захэупчыхъэхэм, аш федэ зи кахэклигъэп. Арэущтэу зэххум, зыгъэпсэфаклохэр базэм дамыгъэкынхэу унашьо ашыгъ.

Ар зашлэм, къэбарэу къалыгъэсигъэм ымыгъэрэзэхэу, зеклонным фэгүэхэр, кэдэххуу купым щыщхэм аублагъ. Чыпээчыжъэм къарыкхи кызэреклюагъэхэр хыаулые ашынэу зэрэфэмьехэр кыралотыгъигъ. — Гъогум таизтешумыгъэрэ, дэо тхыльхэр дэгэхъазырхъэхэри, таизыгъэрэзэхэри зыгъэпсэфаклохэр базэм дамыгъэкынхэу унашьо ашыгъ.

Ар зашлэм, къэбарэу къалыгъэсигъэм ымыгъэрэзэхэу, зеклонным фэгүэхэр, кэдэххуу купым щыщхэм аублагъ. Чыпээчыжъэм къарыкхи кызэреклюагъэхэр хыаулые ашынэу зэрэфэмьехэр кыралотыгъигъ. — Къахэкууыгъыгъ инструкторхэм яунэ дэж кытум щигъяуальэрэ купхэм ашыц клаалэ горэ. Ричард клаалэм благъэр къеклюали ыулашьо ыитлукэ зэфигъечьагъ.

(Икъеу я 5-рэ н. ит.).

Гур зэгупшысэрэр

(Икъеу).

6

Чыгум хоуушхом зыкыщегъязэ, Сыда игъуазэр, сид зыщыгъуазэр? Игъошхъагъэу утыгум ита? Чыгур шхъафита, сида зыфитыр? Тыгъэм кэлэппэлэ, мазэм кэлэппэлэ. Зым егъэдикы, зым зеклэгъаплэ. Ныбэ хуураер зэригъэзэклизэ, Игъогу хегъэкли, чыгум кэзэзээ. Зэм зы лъэнхъикор чым егъэфабэ, Тыгъэр чымшхъашьом шьабэу телэбэ. Халалы ылээм гъэмафэр къехы, Кэлэгъагъэр шуабэу кытфыззуухы. Чыгум зигъазэмэ, кымафэ къехы, Осы фыжыбзэр кызэрхъухы. Чылъэм мо чыгур зэльегъэпли.

Джаущтэу мэклюатэ дунаир хяфэу, Ауми тильхэхъу дунай фэшхъаф. Цыфи псэушхъы зытет чыгукъэ Тшоигъу ошьогум тышылукъэнэу.

7

Пчедыжъ кыкъокыгъ тигъэр, Нычэпэ аш бэ пэккыгъ тигъэр: Нэфшхъагъом ежээзэ уцуагъэу О чапэм кыкъокыгъ ерагъэу. Гъогу напцэм лут зэхаклэм, Пильтэгъ мафэм тхъэпаклэр. Лэжыгъэхэм ыкли чыг хатхээм. Осэлсыр шаугъоигъ тигъэр талэхэм. Мэз гъэхъунэм налмэс-налкүтэр ымышлэми щизтэкугъэр: Егүгъузэ щишигъыгъ, Бгээгүм чэмыфэу ом ритыгъыгъ. Етланэ льигъеклюагъ мафэр,

юшлэнэм лъэшэу фэчэфэу Мэкуюомэ мэкью адеуагъ, Лэжакломэ мэш адишлэгъ. Мэфэ ренэм уцуугъэл тигъэр — ыгъоштыгъ мышхъахыжъэу гүгъэр. Тигъэхъажъоу гүгъюм итыгъ, Лэжаклом ыгуу кылэтигъ.

8

Гъочагъ сикуартэм шэф остыгъэр щэблэ, Чэцэлтийн тхъэлэлээр мышшыжъэу хэоблэ. Узыфэлъалорэр цыфышхъэвэ дунаим тетыр, Жыы маклэу хыверэм гүшүэлэхъээ тигъэр: Нет птыгъэу зэрэпсаоу цыфлээпкын пае опсэу, Гу зээхүгъээм ыклюачэ кыфехы чыгум осэлсэу. Опсэу шыпкъэгъэ закъор уигугъэу ыкли уигъогоу,

блэккыгъи къеклохи хэз фэмыхъуугъэу унэгоу. Тхъэлэлэу мыхум пчедыжъ нэфылтээр кытепсэ, Тигъэ нэбэзийм непэрэ мафэр кыгъэпсы. Гухэлты дахэм мурады дэир ебэны, Ауми дэгүүм ылтапсэ джыри хыбэй.

9

Укыти нэхаши хэмийтэу уигъашэ Узыкытээр дунаим о кыашэ. Пээ кызылпщэйкэ ер кылэтийн, Бзэгум зэлүекы пчээм хэлэхъалыр. Хыемрэ мысээрэ уряочлыэу Къэгъэдэлээ о зеклэ чылэр. О шошлэу уилэр — ар шыпкъэ закъуа? Нахыжъки, клаалэ о уянэхъокъу. Узышыфаем шуцлэр фыжыбзэ: Тыд зыдэшылтыр гум илүнкыбзэ? Угу зыфшүлэр ехыи щитхъупсым, Адрэр лэккэлрэп чаншхъэупсым.

ЛИТЕРАТУРНЭ НЭКИУБГҮУ

УСЭХЭР

ГҮҮКІЭЛІ Нурбай

Гукъэкъыжым сегъэфабэ

* * *

Жъы сыхъугъэу бэмэ алошь,
Жъыгъо чыпілэр сфағъашуашэ.
Сыкъекъожэу тянэ слъэгъумэ,
Сэкъошь, кокъим сетьсхажы.

* * *

Епльэль тыгъэм идэхагъэ,
Дунаишхор къеъэфабэ.
Уинэлъэгъу ифэбагъэ,
Тян, о тыгъэр егъэфабэ.

* * *

Тыгъэ бзыим инэфынэ,
Дунай псаур къеъэнэфы.
Чәши мафи уинэфынэ,
Тян, сиғашэ щегупсэфы.

* * *

Тыгъэ бзыир скышио нэсмэ,
Пкынэ-лынэр егъэласэ.
Тян, о плаат кысынэсмэ,
Сыгуу пшыгъэр огъэласэ.

* * *

Гуали гуаи кыфэсхыхъяжъэу,
Тадэжь берэ сыйкъекъожы.
Сигухэл о зытепльхажъэу,
Тян, сэ гыгум ситехъажы.

* * *

Сыппеблагъэмэ, плэгушо
Скышио гуапэу къеъэфабэ.
Сыппечайжъэмэ, зэхасшлэу
Гукъэкъыжым сегъэфабэ.

Узым пстэури егъэгүэ,
Гури клодэу берэ мэхъу.
Тян, зэхэсчмэ уигушиэ,
Мэклиодыжы узэу сиэр.

* * *

Чыжъэ, чыжъэ сыйдащагъэр,
Чыыэ, чыыэ сыйдащыэр.
Тян, о тхалэу кыысфэлхыхъгъэм,
Кыныр зэкэ сегъэшыэ.

* * *

Тыгъэгъазэр къэшхъэльгъэу,
Тыгъэм ышхъэ дэчэрэгъу.
Тыгъэгъазэ, тян, ухъульгъэу,
Льфыгъэу уилэхэр ольгъу.

* * *

Тыгъэр убгъэ о кыышепсы,
Нитлур жуагъо огум щесы.
Псынэкъечэу уибыдзышэ,
Льфыгъэу уилэхэр зэрещэ.

* * *

Осэлсыцэм тыгъэр къещы,
Уцыр къещэ чыым тефагъэм.
Тэ сабыеу кытфэхъугъэм,
Тян, ынапэ укъыхэшы.

* * *

Гыгуу сытетэу чыжъэ сэкло,
Сигухэлты жьеу сыльэкло.
Тян, гумэкъим ухэммыкъэу,
Сигупшиэ укъылъэкло.

(Икъеух я 6-рэ н. ит).

ДЭРБЭ Тимур

СЫДЫМ ШАЙ?

Повестым щыщ пычыгъу

(Икъеух).

— Ухэт о тэ зыгора кытэ-
плонэу, ухэт? Сыд уилоф зыхе-
мультым зыкъихальхъэрэ?

— Сытупш, шу спыгхыщтэ-
пышь, кыбгурьуагъа? — Зэ-
клаклорэп клалэр, лэ джабгум-
кэ Ричард ыныбачэ чыуагъ.
Ричарди аш ытуапашо ытупши,
лэ сэмэгумкэ ыжэпкэ еуагъ.
Аш дэжым купыр кызэхэ-
бани, зэбграшыгъэх.

— Сэ сцэр Джон, пшэнэу
уфаемэ, Джон! Зэхэпхыгъа?
— Афэйзасэрэп клалэр. — Сэ
джыри шъозгъэльхъяшт арэу-
щтэу шъуяиэдэпсэу хуутмэ!

Джащыгъум Харт Ричард
екуули риүгүр компасра кар-
тэмрэ кыратмэ, купыр рищэ-
жъэн зэрильэкъыщтыр.

— Шыласэ! Сэ купыр зы-
дэсшэн слъэкъыщт! — Кахэ-
кукъыгъ зэкъехэри кытгъэрэ-
хатхэу Харт.

Харт сыхат заулэрэ инст-
рукторхэм яоф зыфедэр кы-
фалотагъ, ау ильэс пчагъэрэ
зыфеджэхэрэ яофим, ар ку-
шхъэмэ ашызыштэхъэрэ
афэдэ зэрэмхъяштагъэр гъэ-
нэфгъяагъ. Ареу ѿтми, пчэ-
дыхъям ар купым пащ фашы,
атлупшыгъ. Ятлонэрэ купыр Ри-
чард рищэжъагъ, ау ежъеним
ыпекъэ Харт къекуули кы-
риуагъ: «Харт, осыме кысклао.
А мэр сэ зыхэзгъекъоин щы-
лэп, джыддэм фабэми, ар къэ-
благъэ. Арышь, къесэу, ом изы-
тет зэблихью кызыригъажэ-

итхэр сидэущтэу згъэмисэ-
ныхъ?» — ыгукэ зэрөложы
Харт. ылж итхэр рэхъатэу кэ-
лъэклоч. Апэ ит клаалэм щы-
гүгхъэу, сид якини, ашылээ
апэрагъехъ. «Мыхэр цыф
шылыкъэх, мыхэм щтэр зыф-
дэр ашлэрэп», — егупшиэ Харт.
Ау жыбыгъэр нахь лэш мэ-
хь, осыцэхэр щылычыщэм фэ-
дэхэу кышьзор кылхыраутэу
кытетакхо, аш пэпчь шьор
зэйнүтэрэм фэд. Осэу зыхэт-
хэр льэгүанджэм нахь льагэ
къэхъугъ. Харти кыгъэшлэгъэм
апэрэу ыгу къэкъодыгъ. Ежь
ышхъэ паеп, купышхуу игүу-
сэм къехъулэштэм фэш. «Гъэ-
зэжъыгъэн фае! Тымыгъэзжэ-
мэ, тыхэунэхъюшт мы ос-хъо-
тыжъим», — джарэущтэу ыгу-
кэ зэриложызэ Харт кызэ-
пльэкъигъ. ылэ кыылти, купыр
кызызэтэригъеуцаагъ.

— Мой шыукъедау, — мэ-
куо Харт жыбыгъэ макъэм пе-
куозэ, — ом изытет нахь кын-
зээхъяхъэ, тьогоу тызэрыкъорэр
осым хильэклокъагъ, мэзир чы-
жъэ, апэрэ зыгъэпсэфыпэу
унэжь цыкъур зыхэтим шэхэуи
тынэсытэп, тэжкугъэгъэзэж.
Къэткүгъэм фэдиз ткүхжимэ,
тынэсыжыщт, тыкъызэрэйкъо-
гъэгъумкэ тьыкъоныр нахь
иашхэх, тымышлэрэмкэ тьыкъо-
ным нахьи. Ос чыылэу кыт-
тесэрэм эи шу кытфихынэп,
клаалэхэр, пшашъэхэр, мэзир фэ-
дэхэу ор кызызэокъыщтими зыми
ышлэгъэп! Синоптиххеми та-
гъэпцэгъагъ.

— Тыкъошт, тапэ едгъэхъу-
шт!

— Кыхэкуукигъ купым зы
кэлэшхо горэ. Ар Джон ар-
гынэ. Льэшэу зышигъугъыжы-
щтгъэкъе енэгүягъо. Ар кэ-
лэшху, ылж ишыгъ, игью ишлу-
гъу, кочлэшу хязыр. Ар зы-
фэдэри кыготмэ ашштэгъах.

— Тыкъошт. Тыкъошт, ом та-
текошт! — джыри зы отэр
къэкууагъ.

Аш дэжым нэбгырэ заулэмэ
ауж ит Элеонорэ Харт инэ-
пльэгъуу кыридзагъ. Кызэпльэ-
кы къэс ар кымыгълхъеу

къыхэкъыгъэп, лэпийэгъу ишы-
къягъэмэ яйзэ. Элеонори Харт
инэпльэгъуу ренэу лыхыщты-
гъэ, мэклифэх ар кызэпльэ-
кынным щыгугъэу ыдэжъкъэ
сыдигъоки плъагъэ. Харт кы-
зэпльэкъы къэс нэпльэгъуу кы-
фидзырэм ыгу егъэфабэ. Ылсэ
нэсэу ар зэхешэ, лапл фабэ
кыришкъыгъэу, аш гум зэ-
рэмынэштим ишошхъуны-
гъэ пытэ зы кочлэшхуу кы-
хельхъэ. А пшашъэхэр ежыр
зекъоным къезгъэблэгъагъэр.
Гыгуу темыхъэхэзи ирюкзак
фиушъагъ, нахь ишыкъэшт-
хэр кыфигъани, гъомылапхъэ-
хэри, чыхъэнри, шхъэнтэ цы-
къури, нэмыхъэри ежь ирюк-
зак рильтхъагъэх, къеуцуплэм
нэсихъэмэ ритъжынхэу. Ильэс
заулэхъуу тхъамафэм зэ
е тло зэлжэх, кызэдакхуухъэ,
охътабэ зэдагъякло. Элеонорэ
колледжий джыри Ѣеджэ къо-
дый, ильэс тлохым ыныбжъ-
къеуагъеми ары. Аш елтыты-
гъэмэ, Харт лылкъым ехъэ,
лым игъэ Ѣек... Зэралуагъэу,
иакыл зышигъэхъырэ уахът,
кыщэнным фэхъазыр, кыдэ-
клоцтэри фэмьеу Ѣитэп. Элео-
норэкъэ Харт зымы Ѣимын-
нэрэ цыф, лыгъэшхо зыхэлэу,
сид фэдэ яофки узшыгугъмэ
хуунэу зыл. Аш игъэс хуу-
мэ, зэрэхъумагъэр зэхешэ,
шульэгъюу фыриэри, ежь кы-
фыриэри ылкъышъолки ыпсэ-
ки зэрэхъишээрэм фэдэу.

Щылэнгъэгъэр тыгъэм фэдэу,
мыкъоджыныуу кызыщхъуухъ-
эрэдэгъуу магъынэхъэрэ ары.
Щылэнгъэгъэр кыхъэмэ, клаако-
ми зы клаух илэр — ллэнгъигъ.
Зэкъеми ар кыанэсы. Къехъу-
гъэуу мылжэжын Ѣилэп, ау
купым хэтхэр зэкъе ныжжы-
къэх. Зымы ллэнгъигъэр кыфэ-
сыгъэу ылтытээрэп, ашыц зи
ащ ежэрэп. Ау енэгүягъо ахэм
непэ ямымэфагъэкъэ.

ЛИТЕРАТУРНЭ НЭКИУБГҮҮ

УСЭХЭР

Гукъэкъыжым сегъэфабэ

(Икэух.)

* * *

Ехъыжъагъэу къэтечъыхъэ,
Огу чыгуи къэтекъухъэ.
Тыздежъагъэм тынэмисэу,
Тян, тэ талэу аш унэсы.

* * *

Тигушуагъути тигукауи
Тян, униту ашэлсэу.
Тэмьгашау уигупшишэ
Тыгу ильм уегупшишэ.

* * *

Щагур дахэу зэлхүгъэу,
ланэр пасэу зэпешагъэу,
Тыдэ тыклоу тыкъэклиожьми,
Тян, тадэжьы тыкъехъажьы.

* * *

Мы дунаир тыгъэм есть,
Щилэ мазэм къыкъегъэсты.
Мэшолыгъэм сихэхъагъэу,
Тян, сильхъу уифэбагъэ.

* * *

Бэрэ хүргэе сисымаджэу,
Уиджэнакэ сещэкъыгъэу,
Къоджэ цыпэм пыс ефэндым
Ушыгугъэу сиғепшагъэу.

* * *

Дыуах тхыгъэр шьом хэшлагъэу
Амалынчээу пшэм ишлагъэу,
Бэрэ хүргэе нэтэ плыгъэм
Пэгогу тельим сиғэхъужьэу.

* * *

Къэсплыхъэ, тян, хэпэжъыр,
Сэгъэшлаго клаачэу пхэллыр,
Онджэкэ машлоу къебгъэнагъэр,
Мыкъосэжъэу къебгъэнагъэр.

* * *

Джыри непэ сегупшишэ,
Юфэу сиэр сэлътэжьи.
Тян, ухэтэу сиғупшишэ
Къэнэжъыгъэр сэухъижьи.

* * *

Тыгъэ напэр пщэм зэфешы,
Къышегъакэ ифэбагъэ.
Ощхи оси зэфамышэу,
Тян, унапэ къэсэлэгъу.

* * *

Уисурэт бэрэ къэсэштэ,
Сэ гулшишэм сизэлэштэ.
Гушигъэту сиғэхъугъэу
Сэгъолыжьы гулсэфэгъэу.

* * *

Сыдэллыг огу іэсагъэм,
Къэсэллыг жьогъо пчагъэ.
Сэ кысщэхъу а слытагъэм,
Тян, униту о къахэхъугъэу.

* * *

«Тян, сыдэу непэ учэфынчъа?»
«Сисабайхэр сыгу къэкъыгъэх!»
«Огушуашэ, сыд къэхъугъэр?»
«Сисабайхэр сыгу къэкъыгъэх!»

«Адэ сыда нэку-нэлсэу
Мэфэ реңим узыпэсир?»
«Сыгу мыйзагъэу сиғумэклэу
Сисабайхэр сыгу къэкъыгъэх!»

«Адэ гъогум утемыкъэу
Сыда джыри къэхъугъапэр?»
«Гъогум тетых сисабайхэр,
Мыйзощэнхэу сафесакъы.»

«Сыда шэнэу зыкъэштагъэр,
Чэшыр чыжъэу хэклотагъэр
Уиостыгъи мыкъосагъэу,
Огъольжы, тян, упшыгъэу.»

«Сисабайхэр гъогу тетхэу
Чэш мэзахэм хэгъошахъмэ,
Сыщагугы сиостыгъэ
Ным иунэ къыщэжъынхэу.»

«Тыгъэм сихэтэу сиғупшишэ,
Ошхым сиғэшшоу сиғупшишэ.
Чызэм сихахъеми сиғупшишэ.
Гъашэр къогъахэу сиғупшишэ.»

«Чэш пкъихъапэм ухэмыкъэу,
Чыжъэу сэкъошь, огумэкли.
Сиғэягь сиғу къэзгъэнэнэу,
Ау гумэклишь, сиғфэшишь.»

«Гъашэр, гъашэр, боу ухафэм,
Угъэпсигъэп зыкъи зафэу.
Къыздикигъэр емыгъашэу,
Зыдэклиштыр цыфым ешэ.»

«Къушхъэу щытыр огъэклиды,
Сыкъыоплыши, сиғу мэклиды.
Зи лэжьагъэ къипфэмыхъоу,
Цыкъли ини къэогъэхь.»

«Анахьышум сиғыгүгъэу,
Тян, хэгъэгур къэсплыхъэ.
О лэгэгүцим утехъагъэу,
Гъогоу блэклиэр къэоплыхъэ.»

«Сэ сиофы зезгээлтэу,
Сиғухэль о пцэ дэсэлтэу,
Гъашэр макло синэмисэу,
Сэри уадэжь сиғэмисэу.»

«Къэгъагъэу тищагу дизым,
Сяплышь, сахэпэмыхъэ.
Къысэурэп зыпарэми ымэ,
Плапхэм амэ ахэм зэрхээ.»

Угу икъинхэр, тян, о тэмьгашэу,
Щэч машлом гъашэр ебгъэшхыгъ.
Ины тыхуу пчылтэ тызехъажьим,
Тичэнагъэ посынкэу къэтшэжъыгъ.»

«Гукъэгъу зыхэльям икъэгъотын,
Дунаим лъэшэу уштыльхъон.
Тян, о уизакью укъагъотын,
Ау дунаишком сиғд щыгъэхъэн.»

«Сэнхэхатэп ныр, шэныгъэп,
Дунай лъалсэм къихэгъигъ.
Анах Лъэшыр ахэдагъэп,
Ар бзыльфыгъэм къыритыгъ.»

«Лыгъэм зедгэхъэу тьюмыдэлоу
Ладжыри хүргэе тлээ тырыдхэгэу.
Тшлагъэп кълагъэу, тян, а зетхъагъэр
Угу үүлагъэу къызэрэнагъэр.»

«Осэпсыцэр ипхыхъагъэу,
Егъэшэты пчэдэжь тыгъэм.
Тян, уимафэ сиғу къихъагъэу,
Шыоф къэгъагъэр сэугъои.»

«Іошхъэмафэ ышыгу фыжъэу
Тян, о пшхъацхэр хүргэх фыжъы.
Сэтэнае ылтилэ нэфэу
Сэ сиғогу къэогъэнэфы.»

«Къэбгъотынэп уцы закъо,
Тыгъэ нэфим къымыгъэлэу.
Къэбгъотынэп цыфы закъо,
Ны пкъышольм къыхэмикъэу.»

«Тизитет къышэнэу лазэм,
Пкъынэ-лынэхэр къеплыхъэ.
Тян, тиниту уакъыкэлпльэш,
Узээ тиэр о къэошэ.»

«Мыхъун тлоным, ер зетхъаным,
Ным тигъашэ щеухъумэ.
Тиғупшиши тиғухэльи
Зэригъафэу къытэпсальэ.»

«Хэт иузи зыфэхъижъэу,
Тян, уигъашэ оухыжьы.
Сиғашэгъэфабэу гукъэкъыжым
Сыкъеджэжьи усэу стхыгъэм,
Ау зи ахэтэп сицыкъугоу
Къысфэплюагъэм пејжынэу.»

ГҮҮКІЭЛІ Нурбый

А джэнкъоу къэбгъэнагъэр,
Кытфэнэжы тиэзэгъоу.

* * *

Ощхи оси щызэхэлъэу,
Мы дунаим зызэблехъу.
Чыыи фаби зэбламыхъоу
О нэгушлоу укъытхэппээ.

* * *

Жуягъоу огум къиуцаагъэр
Уинэппэлэгъоу сэ кысщэхъу.
Джары тыди щыгъошагъэр
Еж ильяно тезыщэжъэр.

* * *

Тхэ Ѣызэп плуагъэмэ,
О зи къуаоштэп.
Ны сиэп плуагъэмэ
Тхэм уигъэлштэп.

* * *

Бэ орэдэу Ным фалуагъэр,
Зэгъэфагъэу зэхалхъагъэр.
Ау джы нэсэм аусыгъэп
Орэд шъхалуу къылэжъыгъэр.

* * *

Сигупшишэ гуундже сиғыгъэу,
Бэрэ сепльэ сиыгъугъэу.
Ар джэуапы кысфэмыхъоу,
Тян, аш ренэу уисэлъагъо.

* * *

Сыгу укъэкъимэ, сигукъа
Къэссымышэу мэклодыжьи.
Чэш мычыыем сихэпщыжьэу
Пкъыхъэ лъэгоу укъэклиожьи.

* * *

Шум, дэхагъэм ичылапхъэ
Тыгу ихъасэ, тян, щиопхъы.
Джы тэ гьогоу тызтехъагъэм
Чешыпхъы ар тильфыгъэ.

* * *

Чыфэп, хяфэп уишүүлэгъэу,
Гъашэм къинкэ къыхэлхъигъ.
Угу ыцылэу къытэптыгъэм
Гъашэм пытэу тырипхыгъ.

* * *

Гур фэбагъэм зэллиштагъэу,
Псалъэм гугъэр щышхъэлпэгъэу.
Гъашэм хъасэм щыупхыгъэм
Лүсэхъыжьи илэжъыгъэ.

* * *

Тыгъэм фэдэу унэгушлоу,
Мээз нэфэу пкъышшо фыжъэу,
Умышьыжъэу шхъагъыртэу
Утилагъ тигъашэ плытэу.

* * *

Зы мэфэ закъуи сиғу ухэмисэу
Сигъашэ гьогу занкэу сырэклэ.
Бзэу къысуплхъагъэм илэжъыгъац
Лээпкъым ихъасэ щеспхыызэ сэклэ.

* * *

Сыгу къео, тян, сиғу хэкъы,
Сшэ щымышэу сиқъечьэхъы.
Усымылъэгъоу мафэр икимэ,
Ар сиғашэ хэсэгъэхъы.

* * *

Сигъэфабэу гукъэкъыжым
Сыкъеджэжьи усэу стхыгъэм,
Ау зи ахэтэп сицыкъугоу
Къысфэплюагъэм пејжынэу.

ПСАУНЫГЪ

Анаэ тырадзэнүм фэш!

Шэкъогъум и 21-м кынчегъэжъагъэу и 27-м нэс муковисцидозым и Тхьамафэ Европэм щырагъэ-кыокы.

Мы узыр сабыум янэ-ятэхэм е ныжъ-тыжъхэм ялагъэу кыапихын ыльякыщт. Илус цэнлэе лужкум ыпкъ кыкыкыкэ тхъабылым жын ыкыщэн ыльякырэп. Сабыир итепльэкэ зэрэсиймаджэр бгъяунэфын пльэкыщтэп, аш илэгъухэм афэдэу къечыхъэ, мэджэгу. Ауыкыоцкыкэ иорганхэм анахыбэм тэрээзу юф ашэрэп. Миш фэдэ уз зиэ сабыум жын хэтэу, зэпахырэ узыр зезы-

хъэрэ бактерие горэ кызызриубытуу, ипсауныгъэ изытет бэкэ нахь дэй мэхъу ыкылланлэ редээ. Муковисцидозым нахь псынкэу кыхагъэцы къес сымаджэм нахь елэзэгъошу мэхъу.

Муковисцидозым и Тхьамафэ Европэм щырагъэкыокырэм Урысыер ильэс заулэхъугъэу чанэу хэлажьэ. Мы уахтэм тикъералыгъо юфхэ бээ зэфэшхъафхэр щызэх-

щэх. Ахэм пшъерильэу ялэр мы узыр кызызэуухэрэм цыифхэм анаэ нахь атырагъэтыныр, аш игъэхъужын ыкыл пешшорыгъэш юфхэ юфхэ зэхэпшэнхэ фаехэм атегущынхэр ары. Адыгейим муковисцидозилэу нэбгыри б щэпсэу.

ГЬОНЭЖХЫКЬО

Сэтэнай.

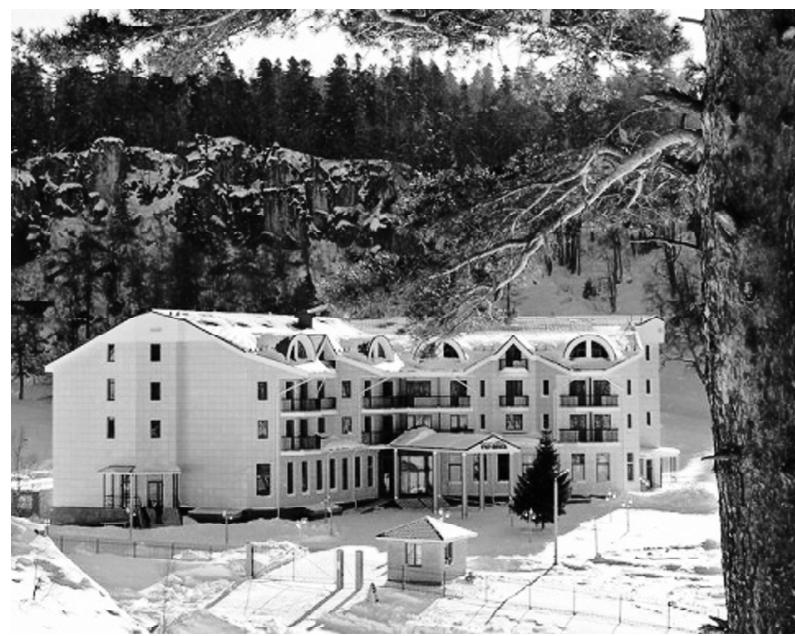
Плэу агъэнэфагъэм — Краснодар ыкыл Алтай крайхэм, Кырым, Минводы хъакулаххэм федэу къахыштыр зыфэдизыштыр ыкыл зыфэдэштыр ашауплэкшт. Зыгъэпсэфаклохэм ахъщэ лые атынэу фэефтхэмэ, ахэм ялчагъэ кыышыкэштмэ, зыгъэпсэфиплэхэм яинфраструктурэ хэхъоньгъэхэр ешхыэмэ плаильэу агъэнэфагъэм лыпплэштих. Зэфэхьысжъэу ашыхэрэ кыапкырыкыкээ нэмыкш шольтырхэмэ унашьор ашагъяцакшэу рагъэжъэшт.

Урысые Федерацием финансхэмкэ и Министерстве илашчуу Антон Силуановым кызызэриуагъэмкэ, зыгъэпсэфаклохэм къараагъэтышт хъакулахыр чэцэзьмафэм сомэ 50 — 100-м нэсийт, ахыбыбэу алыхыштыр соми 150-м рамыгъэхъунуу ары. Уинагъокэ нэбгыриш ухьюу, мэфи 10-м зыкъэбгээпсэфынэу курортын укуагъэмэ, ахъщэ тедзэу сомэ мини 3 — 4,5-рэ ялтынэу мэхъу.

Пэшшорыгъэшьэу кызызэрэхагъэшыкыкэ, хъакулахыкыкэу къаугупшысгээр путевэм лятырэ уасэм хэтэу е хъакицым зэрисхэрэм пае ахъщэу аратырэ хэлтигэштэу алыхызэашышт.

Кырым ичиновникхами мы юфыгъор кыаэтигъагъ. Ахэр хыгъэхъунэнхынкъом къаклорэ пэпчэ сомэ 70 — 80 (зы долларын ыуасэ фэдиз) къараагъэтынэу фаех. Кызызэрэдэрэмкэ, ильэсым кыкыкыц турист миллионых Кырым къекуагъэмэ, аш доллар миллионы 6 кыкыкыцшт. Ау ахэм хъакулахыр инфраструктурэм игъэпсэн тырагъэкодэштэп, Кырым иэкономикэ зыкъээлэтигъэнным пэуагъэхъашт.

ШАУКЬО
Аслынгуаш.

Сомэ мин пчагъэкэ турпувтэвкэ къэпшэфэу зыгъэпсэфынэу узыкыкэ, фэло-фэшэ пстэумэ ауасэ аш лыпытэрэм хэлтигэштэу сидигүү щытыгъ, ары цыифхэм джыри кызызэрагурыорэр. Зыгъэпсэфынэхэм курортхэмии яинфраструктурэ зэтэгэпсихъагъэу, щыкыгъэ гори имылэу щытэп. Сыда цыифым шхъафэу джыри ахъщэ аш пае зыкытлын фээр?

Мы юфыгъор игъэкотыгъэу щытегушынагъэх Урысые Федерации и Къэралыгъо Со-

вет иаужырэ зэхэсигъо. Аш фэгъэхьыгъэ унашьор зэрэкэтихъыгъэр, кыихьашт ильэсийн игъэхэпэ мазэ кынчегъэжъагъэу куачиэ иэ зэрэхъурэр Президентым кынчагъагъ. Джаш фэдэу ипсалье кыхигъэштыр цыифхэм ахъщэ тельхьэу къаахыштыр инфраструктурэм нэмыкш пэуагъэхъан зэрэфимиштыштэх ыкыл ар егъэлтигъэштэу туристхэм атыральхъануу зэрэшмытыр.

Унашьор игъэцэкэн курорт пстэумэ зэдьрагъэжъэштэп. Апэрэ ильэситфым шольтыри-

пшъэдэкыжъэу арагъэхъыштыр агъэхъешшагъ.

Машинэм ыпэрэ ыкыл ыбгырэ аччым икъо зэрэхамыльэгъукырэм фэш гъогум щыхъурэ-щышишэрэм водительхэр

икъо щыгъуазэхэп, авариенхэр ашых. Гъогурыкыоныр щынэгъончъэнүм ыкыл «шункым» кыхэплыхэрээр кыхагъэшынхэм пае шэкъогъум и 28-м кынчегъэжъагъэу тыгъэгъазэм и 4-м нэс юфхъабзэу «Тонировка» зыфилорэр Адыгэ Республика щыкыцшт.

ЛЫУНЭЕ Тимур.

ПСАУНЫГЪ

Щытхъур зифэшъошэ кэлэе гъадж

Ильэс 45-кээ узкынэ бэжжымэ, Паскаль Сарет кыутырэ Суповскэм дэт еджапыу N 16-м специалист ныбжыкыуу къэкъогъагъ.

Тэ аш тырие гъаджагъ, джы тисабыйхэу я 9-рэ классым исхэм шэнэгъэ аргэгэгъоты ыкыл кэлэцыкыухэр шу зэрильэгъухэрэ, иоффшэн хэшшыкышо зэрэфыриэм апае рэзэнэгъэ гушигъэр непэ пэдэхъохы тшыогъигъ.

Сабыйхэм зэрафыщтымкэ, нэбгыре пэпчь ыгу цыфыр лункыбэз кызэрэфигъотырэмкэ кэлэе гъаджэ анахь лазэхэм ясатырэу хэт.

Сэнхьатэу агъэцакэрэмкэ нэмыкш эм уасэ афэзымышэу, цыфыр харьыф инкэ. Цыфыр зышишырэ нэшанэхэр зэкэмэ анахь шхъаэу зылтырэремэ Сарет ашыщ. Ицыхъэ зытэлэхъ ыкыл сабыйхэр шу ельзэхъу.

Ригъаджэхэрэм зэральыпльэрэм, ынаалэ зэрэтомтэй аш куучиэ кыхельхъэ, зэфагъэхъэ. Сарет шхъаэкафа фэзымышырэ зы еджааклуу еджа-плем кычэбгэштэштэп.

Еджапыр егъэджэн закъор арэп зыфытэгъэпсихъагъэр — цыфхэм аш уафещэ, гушигъэ-гъэштэп.

Гуу щыюшых, щызэогъашэх, хууль-шэгээ зэфэшхъафхэу нэмыкш эрэгъэри кызыгъунхэ юльякыщт. Джа зэкэмэ классым илашэхэхыпэ къафигъотын, льэнэхээ хэдэгээ зынхэнэхээ фое. Тэ тисабыйхэм ягумэ-кыгъохэмкэ зызэфагъэзэштимкэ егъашы учиэ ялагъэп. Нэбгыре пэпчь, иоффшэн ыгу мафэ ыхыгъэми ымынхыгъэми. Исадый цыхъэ зыфишын цыф еджаапырэм зэрэчтэй ны-ты пэпчь ышшэнхэ мэхъанэхшо ил.

Непэ тыгу кынчдэеу тыфэгушо Сарет юф зишэрэр ильэс 45-рэ зэрэхъурэмкэ. Ишыгъэ нэшанэхэр тисабыйхэм адэгъяко, ахэмкэ щызэу плон пльээшт, арэу зыхъукэ, тэш пе мэпсэу.

Лытэнэгъэ зызэшшыхэу кыутырэу Суповскэм дэт еджапыу N 16-м ия 9-рэ класс щеджэхэрэм янэ-ятэхэр

МВД-м Къеты

Тэрэзэу гъогум шъузэпырык!

Кымафэм нахь пасэу шункыл зэрэхъурэм пстэуми тышигъуаз. Еджапыр, йоффшапыр ыкыл кэлэцыкыуу йыгынэхэм мэзахэ шхъаэу таңырэкыжы. Джаш пае а уахтэм сакыныгъэ нахь кызыхэдгээфэн фое.

Мы юфыгъом фэгъэхьыгъэу къэралыгъо автоинспекторхэм зэлээмынью ныбжыкылэхэм за-иуагъакэ, зэдэгүүшэгъухэр адашых. Джырэблагъэ Мыеекуапэ иурамэу машинабэ зэрэклөхэрэм ашыщ кэлэцыкыухэр щаугъоигъэх. Автомобилхэр зэрэччээрэ гъогур ахэм зэрэзэпачащт шыкыр, күшхъэфаччэм тесхэм шалхъэу агъэцэкэнхэ фоехэр ыкыл нэфынэр

къээзытырэ пкыгъохэр пчыхъэрэ зыхалхъанхэу зэрэштырэ инспекторхэм къафалотагь.

Нэүжим ныбжыкылэхэм янэ-ятэхэр ягъусэхэу а шыкылэхэр гъогу зэпэрыкылэхэм ашашу-штэгъэх. Нэфынэр къээзытырэ пкыгъохэмрэ гъогурыкынхэм ишапхъэхэр зэрэхъэгъэх тхапхэхэрэ шхъафтынэу кэлэе джаджаклохэр аратыгъэх.

ТРЭХЬО Байзэт.

Щынэгъончъэнүм Епхыгъ

«Шункым» кыхэплыхэрэм апай

Автомобильхэу зиапчхэр пленкэ шункыл зыпэ-кыгъэхэу республикэм итэгүүхэй атетхэр нахьыбэ мэхъух.

Федеральнэ законэу N 69-м кызызэрдилытэрэмкэ, транспорт амалхэм ахэт аччым нээфынэу ахчырыкырэр техническэ шапхъэхэм адимыштэмэ, водительхэм административнэ

◆ ТЕАТРЭМРЭ ЩЫГЭНГҮЭМРЭ

Къэгъэлъэгъоныр зэгъэпшэнхэм къащежъэ

«Пшызэ театральнэр» зыфиорэ фестиваль-зэнэ-кьюкоу Краснодар щыкүагъэм Адыгэ Республикин итеатрэхэр хэлэжьагъэх. ЩитхуцIэхэр къызфагъэшьошагъэхэм тиартистхэр ашыщых.

Адыгэ Республикаин культурэмкэ и Министрствэ пресс-зэлукэу щизэхашагъэм фестивалым еллыкIэу фырягъэр къышалотагь. Министрэу Кыулэ Мыхамет къызэрэхигъэшьгэй, Краснодар щыкүогъэ юфтхьабзэр зэнэкьюкуу къодьеу щытыгъэп. Театрэ пэлчэ илэпээсэнгэе къыгъэлъэгъуагь, зыр зым кырыптийнэм фэшээлкэми амалшүхэр ялагъэх.

Тиресубликэ и Урыс театре ипащэу Николай Иванченкэм зэгъэпшэнхэр ышыгъэх. 1960-рэ илэхсэм къагъэлъягъоштыгъэ спектаклэхэм Урыс театрам замғээжьи, непэрэ щылакIэм

служенне юфышIешхуо Емкүж Андзор ыгъеуцугъэ спектаклэу «ЛьышIэжьыр» Мыеекуапэ, нэмыкIхэм къащагъэлъэгъуагь. «Пшызэ театральнэм» хэлэжьагъэхэм «ЛьышIэжьыр» ашлогъэшьгэй. Адыгэ Республикаин и Лъэпкэ театрэ Цэй Ибрахимыцэ зыхырэм ихудожественне пащэу Шхьэлэхэо Светланэ драматургием лъэбэкүкIэ щызышьхэрэм уасэ афишыгъ. Емкүж Андзор цыифым ыгуу ихыкырэр, унагъом ишылакIэлупкIэу къызэшьихыгъэх.

Джырэ уахтэ къэралыгъо театрэхэр, унэе ыкIи коммерци-

гэдэу ятыгъэныр, фэшьхяфхэри театрэм ишпшэрэлтийн. С. Шхьэлахьом ахэр къыдильтыгээ, театрэм икъэгъэлъэгъонхэр зэхишэнхэ фауе ельтыг.

Николай Иванченкэм зэрильтиэрэмкэ, Краснодар краимэрэ Адыгэ Республикаин и Кыблэ шьольырим игуучэх. Ростов хэкур, Ставрополь краир, Къэрэшшэ-Щэргэссыр къалэчыжхэх, ятеатрэхэр фестивалым хэлажьэх зыхыкIэ, драматургиуу ялэм зиушьомбгүщ.

Урсынэмэ Адыгейимэрэ искуствэхэмкэ язаслуженне юфышIешхуо Сулеймэн Юныс Камер-

гээр фестивальхэм яшыуагъэклэ театэрэхэр зэрээзэльыкIохэрэр, яшынгээ зэрэхагъахьорэр ары.

Министрэу Кыулэ Мыхамет изэфхьысыжхэхэр тшьогъэшIэгъоньгэх. Къэгъэлъэгъоным роль шьхьаIэхэр къыщызышьхэрэм уялтын зыхыкIэ, нэбгыре пэлчэ иснаушигъэ творчествэм зэрэхилхьэрэр къэлъагьо.

Хъэлэштэ Саныет фэгушIуагъэх

Фестивалым бзыльфыгъэ ролыр анах дэгьоу къыщызышьгэй уу къыхахыгъэр Лъэпкэ театрэу И. Цэим ыцIэ зыхырэм иактрисэу Хъэлэштэ Саныет ары. «ЛьышIэжьым» зыхэлажьэм, аш ролым поэ кылигъэлэхэгэе къодиен. ИгүүшээкIи, инэлтигъууки, изеклокIэшькIэхэмкли къэгъэлъэгъоныр къыгъебаинг.

Тхьаегъэпсэух сиофшIагьэ уасэ къыфэзышьгэхэр, театрээр зышьогъэшIэгъонхэр, — кылуагь Хъэлэштэ Саныет. — Къэсшыгъэ ролым гур «зээпекIы», цыифыр ельэгупшысэ...

Ашугэу Теуцожь Цыльо ыцIэ юбилейнэ медалэу къыдагъэкIыгъэр республикэй культурамкэ и Министрствэ итын анах лъапIэу Ѣыт. Кыулэ Мыхамет актрисэу Хъэлэштэ Саныет фэгушIуагь, а медалыр фильтэшьошагь. Фестивалым иштхуу тхьильхэу республикэм итеатрэхэр къызэрэхагъэшьгэхэр М. Кыулэм аритыгъыгъэх.

Сурэтхэм арьтхэр: Хъэлэштэ Саныетэрэ Кыулэ Мыхаметэр; пресс-зэлукIэм хэлэжьагъэхэр.

диштэу къэгъэлъэгъонхэр агэ-уухэу аублагь. Режиссер шхьаIэу Роман Корчагэ гупшигээ гэшэгъонхэр илэх. Уахтэрэр пынкIэу зэрэхорэр къыдилытээзэ, изэфхьысыжхэм уагъэгъуазэ. Залым цыифыбэ чэсэу спектаклэм еллыгхэ зыхыкIэ, уиофшагъэ уасэу къыфашырэм угээгушо.

Адыгейим искуствэхэмкэ иза-

ем пыль театрэхэр щылех. Хэта къащэхьштыр? Шхьэлэхэо Светланэ изэвэшэнхэм тигуапэу тядэлгүй. Тэрээ. Иоф пшлэнх, щытхуцIэр къыдэхьын афэши мыльку уишикIагь, ау зэкIэри ахьшэу къэбгахьэрэм еопхыкIэхүщтэ?

Лъэпкэ шлэжьыр, лъэпкэ гупшигээ, ныдэлфыбзэм Иоф егээшэгъенхэр, ныбжыкIэхэм пүнх-

нэ музыкальнэ театрэу Хъанэхьу Адамэ ыцIэ зыхырэм ихудожественне пащэу зэрэшьтыр къидилытээзэ, фестивалыр нэбгырабэм еджапIэ афхьоу ыльятагь. Адыгейим Ныххапэхэм ятатрэ ил, ари зэнэкьюкум хэлэжьэн ылъэкиштэ. Театрэ пэлчэ щылэнгээ чыпIэ хэхыгъэ щеубыты, репертуарыр къыхехы, цыифхэм зэральыэсшытим пыль.

◆ ИСКУССТВЭР — ТИБАИНЫГЬ

ЩитхуцIэхэр къидахыгъэх

Адыгейим искуствэхэмкэ икIэлэгъэдэжэ анах дэгъухэм язэнэкьюкуу Мыеекуапэ щыкүагь. Мэфищым къыкIоцI кIэлэгъэдэжэ 15-мэ ялэпээсэнгэе къагъэлъэгъуагь.

Апэрэ чыпIээр Мыеекуапэ искуствэхэмкэ икIэлэцIыкI еджапIэ икIэлэгъаджэу Елена Поповам фагъэшьошагь. ЩитхуцIэхэр къидэзыхыгъэмэ афгушуагъэх, шүхъафтынхэр афашыгъэх. Ирина Рожковам, Белла Цаликовам, ГъукIэ Замудин, Хъатитэ Алинэ, нэмыхкIэхэм ялэпээсэнгэе зэхэшакIохэм къыхагъэшьгь.

Адыгейим искуствэхэмкэ иколледж ипащэу Хъэпэе Замире кIэлэгъаджэхэм афгушуагь, гушыIэ фабэхэр афиуагь.

НэхкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЬ Нурбий.

Зэхэзыщагъэр
ыкIи къыдэзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикаин лъэпкъ ИоххэмкIэ, ИкIыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адьрIэ зэпхынгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет Адресыр: ур. Крестянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыIэр:
385000,
кь. Мыеекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхьаIэм
иапэрэ гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшьэдэкIыж зыхыэр
секретарыр:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушихытыгъэр:
Урсын Федерацаем хэутын ИоххэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлъы-ИссыкIэ амалхэмкIэ и Министрствэ и Темир-Кавказ чыпIэ гъэорышил, зэраушыхытыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушихытырэр

ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыеекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкIи
пчагъэр
3661
Индексхэр
52161
52162
Зак. 730

Хэутын
узшыкIэтхэнэу Ѣыт
уахтэр
Сыхатыр 18.00
Зыщаушихытыгъэр
уахтэр
Сыхатыр 18.00

Редактор
шхьаIэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор
шхьаIэм
игуадзэр
МэшлIэкъо С. А.
ПшьэдэкIыж зыхыэр
секретарыр
ЖакIэмыкъо
А. З.

